

Kursy języka polskiego

Odpowiadanie na potrzeby
migrantek i migrantów
przymusowych z Ukrainy

Instytut Badań Edukacyjnych

Milena Maj

dr Karolina Messyasz

Agata Pałka

Maria Tulisow

METODOLOGIA BADANIA

Lokalizacja: Warszawa

Czas: styczeń - wrzesień 2023

Technika: IDI

Podmioty organizujące kursy języka polskiego	Kursy języka polskiego dla migrantek/ów przymusowych z Ukrainy	7
Nauczycielki języka polskiego	Sektory: publiczny, prywatny, pozarządowy	12
Uczestniczki kursów języka polskiego	Migrantki przemusowe z Ukrainy: 7 kobiet, 1 mężczyzna	8
Całkowita liczba wywiadów		27

CHARAKTERYSTYKA PODMIOTÓW

SEKTOR	TYPY ORGANIZACJI	KOSZT	ZAKRES OFERTY
Sektor publiczny “Podejmujący nowe działania”	Instytucje publiczne (np. biblioteki), uniwersytety	darmowe	Skoncentrowanie na integracji Oferujące często dodatkowe usługi
Sektor prywatny “Zawodowi edukatorzy”	Prywatne szkoły językowe	płatne	Różne poziomy kursów Zwykle bez dodatkowych usług
Sektor pozarządowy “Profesjonalni organizatorzy wsparcia”	NGO	darmowe	Podstawowy poziom kursów językowych (często pojawiają się kursy tak zwane survivalowe) Dodatkowe usługi

DOŚWIADCZENIA NAUCZYCIELEK

*Nauczyciel podobno człowiekiem nie jest. Podobno, jest to coś, między siłaczką
a cyborgiem*

- Wielozadaniowa rola nauczyciela – zwiększone obciążenie pracą i napięcie emocjonalne
- Stawianie czoła dylematom dotyczącym wyznaczania osobistych granic
- Dostosowywanie metod nauczania do specyficznych potrzeb migrantek
- Dostosowywanie materiałów z powodu wrażliwych tematów związanych z doświadczeniami wojennymi
- Konieczność radzenia sobie z atakami paniki lub spadkami nastroju podczas zajęć

CHARAKTERYSTYKA UCZESTNICZEK

- Głównie kobiety i osoby starsze
- Różnorodna grupa ze względu na:
 - czynniki wpływające na gotowość do nauki
 - kontekst kulturowy i językowy regionu pochodzenia
 - kontekst migracji do Polski
 - sytuację i plany po przybyciu

MOTYWACJE DO ROZPOCZĘCIA KURSU

- Planowanie pozostania w Polsce
- Potrzeba adaptacji
- Poprawa perspektyw zatrudnienia
- Otrzymanie certyfikatu
- Nawiązanie kontaktów społecznych
- Zachęta od innych

“

Żeby nie było mi wstyd, mówić normalnie z Polakami.

”

“

Bardzo chciałam się nauczyć języka polskiego, bo rozumiałam, że muszę znaleźć pracę. Nie chciałam iść, na pracę sprzątaczką.

”

ZASPOKAJANIE POTRZEB ZWIĄZANYCH Z PROCESEM ADAPTACJI

————— ”” —————

Żeby poradzić sobie.

————— ”” —————

- Przywracanie poczucia stabilności i normalności w nowym miejscu
- Budowanie nowej sieci wsparcia społecznego - relacje z innymi osobami uczącymi się, nauczycielkami, przedstawicielami/kami instytucji
- Poszukiwanie informacji dotyczących codziennych spraw m.in. znalezienia mieszkania, pracy, poruszania się po mieście

WYZWANIA ZWIĄZANE Z UDZIAŁEM W KURSIE

- Zmęczenie, brak czasu z powodu godzenia nauki z pracą i obowiązkami rodzinnymi, opiekuńczymi
- Niepewność co do przyszłości
- Zbyt mało możliwości do praktykowania języka poza kursem
- Trauma wojenna

- Niedopasowanie kursu językowego do potrzeb uczestniczek
 - Trudności z uczestnictwem w kursach online
 - Zbyt duża liczba uczestniczek
 - Zróżnicowane poziomy znajomości języka, potrzeby i motywacja w grupie

— “ —
Czasami przychodziłam na ósmą do pracy, żeby zrobić pracę domową... i jeszcze w domu mam córkę, która chce jeść... i czasami to było troszeczkę trudno dla mnie.

— “ —
Gdyby było tam 5 osób, to byłoby lepiej, ale ja rozumiem, że ja nie mogę na nic narzekać.

WSKAZÓWKI EDUKACYJNE DLA INSTYTUCJI

BUDOWANIE OFERTY

- Mniejsze grupy
- Szeroka oferta kursów językowych odpowiadająca na różne potrzeby migrantek/ów przymusowych (np. językowe kursy zawodowe dla pracowników medycznych, tzw. kursy survivalowe, zróżnicowane poziomy kursów, umożliwienie uzyskiwania certyfikatów)
- Możliwość kontynuowania nauki języka na wyższym poziomie

WSPARCIE NAUCZYCIELI/ EK

- Wsparcie psychologiczne
- Wsparcie metodyczne
- Umożliwienie doksztalcania

WSPARCIE UCZESTNIKÓW /CZEK

- Łączenie nauki języka z uzyskiwaniem innych kompetencji społecznych
- Zapewnienie opieki nad dziećmi, nieodpłatnego dojazdu na kursy, nieodpłatnych materiałów, pomocy psychologicznej, doradztwa zawodowego itp.
- Wsparcie procesu uczenia się poprzez:
 - organizację różnych wydarzeń z udziałem społeczności lokalnych
 - zaangażowanie w pasywne i aktywne formy uczenia się (podczas zajęć i poza kursem)
- Zwiększanie świadomości na temat znaczenia uczenia się języka kraju przyjmującego i istotności państwowych egzaminów językowych i uzyskiwania certyfikatów

CO DALEJ?

Strategie edukacyjne dorosłych migrantek i migrantów z Ukrainy oraz Białorusi mieszkających w Polsce

- **Cele:**

- Diagnoza **uwarunkowań** uczenia się dorosłych migrantów w wymiarze czynników wspierających i utrudniających podejmowanie aktywności edukacyjnych
- Odtworzenie **przebiegu procesu uczenia się** po przybyciu do Polski
- Identyfikacja: **aspiracji i celów** edukacyjnych, **postaw** wobec uczenia się, **potrzeb i wyzwań** w obszarze uczenia się, oczekiwanych **form wsparcia** procesu uczenia się w Polsce

- **Technika:** 45 IDI z obywatelami Ukrainy i Białorusi

- **Lokalizacja:**

- Dolnośląskie: powiat bolesławiecki, powiat m. Wałbrzych, powiat m. Wrocław
- Kujawsko-pomorskie: powiat brodnicki, powiat m. Włocławek, powiat m. Bydgoszcz
- Lubelskie: powiat m. Chełm, powiat biłgorajski, powiat m. Lublin

Dziękujemy!

k.messyasz@ibe.edu.pl

m.maj@ibe.edu.pl